

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การเรียนรู้เรื่องการแพทย์ทางเลือกของคนในเขตเมืองเชียงใหม่
ผู้เขียน นางชฎาภรณ์ เกตุสม
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยังยุทธ เปลี่ยนผดุง ประธานกรรมการ
อาจารย์วิสุทธิ วานิช กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการเรียนรู้การแพทย์ทางเลือกของคนในเขตเมืองเชียงใหม่ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้การแพทย์ทางเลือกของคนในเขตเมืองเชียงใหม่

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จากนั้นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ การแยกแยะประเด็นตามวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์และการนำเสนอโดยการบรรยายตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การเรียนรู้การแพทย์ทางเลือกของคนในเขตเมืองเชียงใหม่มีสาเหตุจากการมีปัญหาด้านสุขภาพ ความเจ็บป่วยและการรักษาจากการแพทย์แผนปัจจุบัน ไม่สามารถลดความทุกข์และความกังวลใจได้ จึงมีการแสวงหาความรู้ที่แตกต่างเพื่อเป็นทางเลือกในการดูแลสุขภาพจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ ได้แก่ รายการโทรทัศน์ วิทยุ วีดิทัศน์ แดบบันทึกลงเสียงรวมทั้งสื่อบุคคลที่เคยเจ็บป่วยและใช้แนวคิด และการปฏิบัติในการดูแลสุขภาพทางเลือกแล้วได้ดี

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้การแพทย์ทางเลือกของคนในเขตเมืองเชียงใหม่ ได้แก่ การเห็นตัวอย่างผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านสุขภาพและการเจ็บป่วยที่หันไปใช้การแพทย์ทางเลือก และได้ผลดี กระแสการแพทย์ทางเลือก ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพที่เผยแพร่ตามสื่อต่าง ๆ การมีอำนาจต่อรองของผู้ป่วยในการกำหนดดูแลรักษาสุขภาพ

Thesis Title   Learning of Alternative Medicine of People in
                                  Chiang Mai City Area

Author   Mrs Chadaporn Ketsom

Degree   Master of Education (Nonformal Education)

Thesis Advisory Committee

Asst.Prof.Yongyudh	Plianpadung	Chairperson
Lect.Visut Vanich		Member

ABSTRACT

This thesis was aimed at examining the issue of alternative medicine learning of Chiang Mai City Area residents as well as factors related to such learning.

The research collected needed data via field observations, informal and in-depth interviews, and focus group discussions with key informants. Collected data were cross-checked, classified, analyzed and interpreted according to the set conceptual framework, and descriptively and analytically presented.

Findings were as follows :

The learning itself was primarily caused by the problem of unfulfilling modern medicine treatment and cure results. It was felt modern medicine had not met their suffering and anxiety. Therefore, they decided to seek more information in order to help them decide which health care alternatives to take. They resorted to books, journals, magazines, newspapers, radio and television programs, videotapes as well as individuals who had successfully adopted health care alternatives.

Related factors were found to have been the following : examples of patients finding such alternatives satisfactory and fulfilling; alternative health care fever; publicly disseminated knowledge and practices as regards proper health care; and patients' increased bargaining power over their health care practices.